

Aleksandra Rutkowska

Antoni Woźniak

Grzegorz Wengrzik

Martyna Florkiewicz

Szymon Olczyk

Politechnika Śląska, Informatyka w systemach i układach elektronicznych

ANALIZA PRZEKAZU TREŚCI W GŁÓWNYCH WYDANIACH WIADOMOŚCI NAJWAŻNIEJSZYCH STACJI TELEWIZYJNYCH W DNIU 44. ROCZNICY WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO W POLSCE

Streszczenie (abstrakt): W artykule przedstawiono porównanie przekazu medialnego dotyczącego 44. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w głównych wydaniach wiadomości pięciu stacji telewizyjnych: TVP, TVN, Polsat, TV Trwam, TV Republika. Zwrócono uwagę na dobór tematów, ton narracji, obecność komentarzy publicznych oraz emocjonalne nacechowanie materiałów. Analiza ukazuje różnorodność podejść redakcyjnych i wpływ mediów na odbiór wydarzeń historycznych.

Słowa kluczowe: stan wojenny, media, analiza przekazu, wiadomości telewizyjne, TVP, TVN, Polsat, TV Trwam, TV Republika

ANALYSIS OF THE CONTENT IN THE MAIN NEWS EDITIONS OF THE MOST IMPORTANT TV STATIONS ON THE 44TH ANNIVERSARY OF THE INTRODUCTION OF MARTIAL LAW IN POLAND

Abstract: This article compares media coverage of the 44th anniversary of the imposition of martial law in the main news broadcasts of five television stations: TVP, TVN, Polsat, TV Trwam, and TV Republika. Attention is paid to the selection of topics, the tone of the narrative, the presence of public commentary, and the emotional tone of the coverage. The analysis demonstrates the diversity of editorial approaches and the media's influence on the reception of historical events.

Keywords: martial law, media, media analysis, television news, TVP, TVN, Polsat, TV Trwam, TV Republika

Wstęp

Współczesny system medialny w Polsce charakteryzuje się głęboką polaryzacją, która objawia się nie tylko w doborze komentatorów, ale przede wszystkim w sposobie hierarchizacji tematów (tzw. *agenda-setting*). Niniejszy artykuł stanowi próbę analizy porównawczej przekazu informacyjnego w dniu szczególnym dla polskiej sfery publicznej – 13 grudnia 2025 roku. Data ta kumuluje w sobie dwa istotne wektory narracyjne: histo-

ryczny, związany z 44. rocznicą wprowadzenia stanu wojennego oraz bieżący, dotyczący 2. rocznicy zaprzysiężenia rządu koalicji parlamentarnej.

Celem pracy jest zbadanie, w jaki sposób pięć największych stacji telewizyjnych (TVP, TVN, Polsat, TV Trwam oraz TV Republika) konstruuje rzeczywistość społeczną w warunkach tak silnego napięcia między polityką historyczną a bieżącą walką o wizerunek władzy. Badanie zostało przeprowadzone przy użyciu metody analizy zawartości (*content analysis*) oraz techniki stenograficznej, co pozwoliło na uchwycenie nie tylko warstwy słownej, ale i technik perswazyjnych stosowanych przez poszczególnych nadawców.

POLSAT – „Wydarzenia”

Rozpoczynająca wydanie „Wydarzeń” z 13 grudnia 2025 roku na kanale Polsat, redaktor Marta Budzyńska, od pierwszych sekund buduje strukturę opartą na kontraście: sukces dyplomatyczny na wschodzie zestawiony zostaje z głębokim kryzysem wewnętrznym i bolesną rocznicą narodową. Program rozpoczyna się krótkim wprowadzeniem w kulisy prezentowanych informacji.

Pierwszy segment wydania poświęcony jest nagłemu uwolnieniu 123 więźniów politycznych przez reżim Aleksandra Łukaszenki. Redakcja Polsatu, ustami Marka Sygacza, stawia odważną tezę: amnestia nie jest gestem humanitarnym, lecz elementem „umowy biznesowej” między Mińskiem a administracją Donalda Trumpa.

Kluczowym punktem narracji jest postać „specjalnego wysłannika Trumpa” i wymiana: wolność dla noblisty Alesia Białackiego¹ w zamian za zniesienie sankcji na białoruski potas. Stacja podkreśla, że potas to fundament białoruskiej gospodarki, co czyni z więźniów politycznych żywą walutę w relacjach międzynarodowych. Mimo uwolnienia Romana Gałuzy, Polsat akcentuje brak na liście Andrzeja Poczobuta. Narracja buduje tu obraz polskiego MSZ jako podmiotu, który mimo starań pozostaje zakładnikiem większej gry między mocarstwami (USA-Białoruś-Rosja), co wzmacnia poczucie niedosytu mimo ewidentnego sukcesu humanitarnego. Poruszany jest również temat rozmieszczenia na Białorusi przez stronę rosyjską taktycznej broni jądrowej, co budzi w widzu jednostronną opinię i lęk w związku z zaistniałą sytuacją.

Drugi segment to brutalne rozliczenie rządu Donalda Tuska w drugą rocznicę jego zaprzysiężenia. Program wykorzystuje technikę konfrontacji obietnic wyborczych z 2023 roku z rzeczywistością budżetową roku 2025.

Dziennikarz Grzegorz Kępka analizuje deficyt w NFZ sięgający 23 miliardów złotych². Użycie przez Ministra Zdrowia sformułowania o „dochodzeniu do ściany” staje się motywem przewodnim materiału. Polsat wskazuje na impas: z jednej strony brak zgody na podniesienie składki zdrowotnej, z drugiej – odwoływane operacje planowe. Kluczo-

¹ Komitet Noblowski, *The Nobel Peace Prize 2022: Ales Bialiatski*, <https://www.nobelprize.org> [dostęp: 09.01.2026].

² Narodowy Fundusz Zdrowia, *Plan finansowy na lata 2024-2025*, <https://www.nfz.gov.pl> [dostęp: 10.01.2026].

wym elementem jest przywołanie sondażu, w którym ponad połowa Polaków negatywnie ocenia rząd. Narracja stacji przesuwająca ciężar dyskusji z sukcesów politycznych rządu na codzienny byt obywatela, co w dniu rocznicy zaprzysiężenia ma szczególnie silny wydźwięk krytyczny.

Rys 1: Podsumowanie sondażu

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji Polsat z dnia 13.12.2025 – „Wydarzenia”

Trzeci podpunkt analizuje wewnętrzną dynamikę Prawa i Sprawiedliwości. Materiał Cypriana Jopka pokazuje partię w stanie głębokiego wrzenia, gdzie autorytet Jarosława Kaczyńskiego jest publicznie testowany. Nieobecność Mateusza Morawieckiego na naradzie komitetu politycznego, wybranie przez niego spotkania w Brzozowie z Beatą Szydło i Danielem Obajtkiem, jest interpretowane jako otwarte wyzwanie rzucone prezesowi. Polsat buduje tu narrację o „wojnie frakcji”, sugerując, że były premier „nie daje sobą pomiatać”. Wprowadzenie wątku Przemysława Czarnka jako potencjalnego kandydata na premiera służy pokazaniu chaosu decyzyjnego w opozycji. Stacja celnie punktuje, że wewnętrzne walki o wpływy odbywają się w momencie najniższych od dekady notowań partii, co pogłębia obraz kryzysu prawicy.

Analizując strukturę wydania „Wydarzeń” z 13 grudnia 2025 roku, uderzającym faktem jest niemal całkowite pominięcie kwestii 44. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w otwierającym program dziesięciominutowym bloku informacyjnym. W dniu o tak silnym ładunku symbolicznym redakcja zdecydowała się na radykalny prymat „tu i teraz” nad martyrologią historyczną, co stanowi istotny sygnał w zakresie polityki redakcyjnej stacji. Zamiast tradycyjnego dla tego dnia otwarcia martyrologicznego, widz zostaje wprowadzony w sam środek twardej geopolityki – relacji o uwolnieniu więźniów politycznych przez reżim Aleksandra Łukaszenki. Taki zabieg można interpretować jako próbę depolityzacji daty. Przesunięcie wątku historycznego poza pierwszą dekadę programu su-

geruje, że dla Polsatu priorytetem pozostaje funkcja informacyjna, a nie ceremonialna. Dominacja tematów takich jak zapaść w ochronie zdrowia czy wewnętrzne pęknięcia w Prawie i Sprawiedliwości buduje obraz państwa żyjącego problemami teraźniejszości, gdzie historia jest jedynie tłem, a nie głównym motorem narracji. Dopiero po wybrzmieniu bieżących sporów o budżet NFZ i przywództwo na prawicy program przechodzi do refleksji nad Grudniem '81, co nadaje rocznicy charakter godnościowego podsumowania dnia, a nie politycznego oręża użytego do ataku na rząd w samym otwarciu serwisu. Ta „cisza o rocznicy” w pierwszej fazie programu jest świadomym wyborem hierarchii ważności, w której los żyjących więźniów na Białorusi i dostępność opieki medycznej dla obywateli mają wyższą rangę informacyjną niż rytualne wspomnienia historyczne.

TVN – „Fakty”

Program „Fakty” telewizji TVN w wydaniu z dnia 13 grudnia 2025 roku, emitowany o godzinie 19:00, poprowadziła Diana Rudnik³. Jest to główny serwis informacyjny nadawcy komercyjnego o profilu liberalno-demokratycznym, w którym istotną rolę odgrywa funkcja kontrolna wobec władzy (szczególnie w kontekście opozycji) oraz silne osadzenie w standardach dziennikarstwa zachodniego. W przekazie tej stacji dominuje dynamizm, profesjonalizacja oprawy wizualnej oraz hierarchizacja tematów ukierunkowana na bieżące procesy polityczne i społeczne, często kosztem pogłębionej martyrologii historycznej.

W analizowanym wydaniu pierwsze minuty programu niemal całkowicie marginalizują wątek historyczny 44. rocznicy stanu wojennego, koncentrując się na sukcesach humanitarnych na wschodzie oraz jubileuszu rządu. Sekcje poniżej opisują tematy zawarte w pierwszych 10 minutach programu.

Pierwszy temat – Uwolnienie więźniów politycznych na Białorusi. Materiał otwiera blok międzynarodowy dotyczący odzyskania wolności przez 123 osoby więzione przez reżim Aleksandra Łukaszenki. Reporter Paweł Szot prowadzi narrację w tonie sukcesu okupionego trudnym kompromisem. W tle pojawiają się nagrania archiwalne oraz współczesne wypowiedzi uwolnionego noblisty Alesia Bialackiego, które pełnią funkcję świadectwa i wzmacniają emocjonalny charakter relacji.

Narracja jest przeplatana komentarzami ekspertów oraz anonimowych przedstawicieli dyplomacji zagranicznej. Ich rolą jest dopowiedzenie tła negocjacji między USA a Białorusią. Szczególny nacisk położono na postać Andrzeja Poczobuta, którego brak na liście uwolnionych jest prezentowany jako „najbardziej wyczekiwane nazwisko”. To wejście buduje poczucie niedosytu i polskiej perspektywy w globalnej grze o zniesienie sankcji na nawozy potasowe. Zgodnie z literaturą, taki dobór informacji stanowi element budowania agendy tematycznej.

---

³ Portal Wirtualne Media, *Diana Rudnik w „Faktach” TVN – sylwetka*, <https://www.wirtualnemedial.pl> [dostęp: 10.01.2026].

Weekend cudów Szlachetnej Paczki⁴: Krótki segment poświęcony finałowi akcji charytatywnej. Materiał ma charakter prospołeczny, oparty na „setkach” (krótkich wypowiedziach) wolontariuszy i osób obdarowanych. Pełni on rolę przerywnika o dodatnim nacechowaniu emocjonalnym, budując obraz społeczeństwa obywatelskiego.

Dwa lata rządu koalicji rządzącej: Segment poświęcono ocenie rządu Donalda Tuska w formule konfrontacyjnej: władza prezentuje profesjonalizm komunikacyjny, a opozycja neguje jakiegokolwiek osiągnięcia. W materiale Katarzyny Kolendy-Zaleskiej pokazano kompilację nagrań ministrów powtarzających slogan „Robimy to, bo kochamy Polskę”, co lektorka określa jako przygotowaną z rozmachem strategię wizerunkową.

Rys 2: Donald Tusk – Wypowiedź premiera

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji TVN z dnia 13.12.2025 – „Fakty”

Następnie przytoczono wypowiedź Jarosława Kaczyńskiego, który stwierdza, że rząd jest „kulturowo niezdolny do rządzenia”. Materiał punktuje jednak sukcesy w obszarze bezpieczeństwa i ochrony granic, co jest zestawiane z krytyką ze strony „młodych kobiet” (rozczarowanie wyborców). Taki zabieg wskazuje na próbę zachowania pluralizmu przy jednoczesnym ramowaniu (*framing*) rządu jako siły proeuropejskiej i sprawczej [2].

Recepty na uzdrowienie służby zdrowia. Ostatni segment analizuje propozycje Prawa i Sprawiedliwości dotyczące reformy NFZ. Reporter Marek Nowicki prowadzi narrację weryfikującą (*fact-checking*). Pokazano wypowiedź Jarosława Kaczyńskiego o „staniu pod ścianą”, którą reporter konfrontuje z decyzjami PiS sprzed 10 lat (wprowadzenie sieci szpitali). W materiale pojawiają się komentarze polityków: Stanisława Karczewskiego (PiS) oraz głosy ekspertów medycznych, wskazujące na miliardową dziurę w budżecie zdrowia.

⁴ Stowarzyszenie Wiosna, *Historia i misja Szlachetnej Paczki*, <https://www.szlachetnapaczka.pl> [dostęp: 11.01.2026].

Podsumowanie „Faktów”. Pierwsze dziesięć minut programu jest zbudowane z czterech segmentów o łącznym czasie 10:15: Białoruś 03:20, Szlachetna Paczka 00:27, rząd koalicji 03:32, ochrona zdrowia 02:56. Układ jest skondensowany: otwarcie tematem zagranicznym o wysokiej randze humanitarnej buduje prestiż wydania, a następnie program przechodzi do bloków politycznych prowadzonych w logice „rozliczania” i weryfikacji faktów.

Segment o Białorusi ma charakter informacyjno-emocjonalny. Dominują elementy świadectwa i analizy gry mocarstw. Przejście do tematu rocznicy rządu działa jako domknięcie wątku w formie oceny sprawstwa politycznego. W tym segmencie mechanizm perswazyjny opiera się na kontraście między nowoczesną komunikacją rządu a radykalnym językiem opozycji.

Segment o ochronie zdrowia jest wyraźnie bardziej interpretacyjny i kontrolny. Konstrukcja tematu opiera się na wykazaniu niekonsekwencji przeciwnika politycznego poprzez zestawienie archiwalnych czynów z bieżącymi deklaracjami. Widoczny jest mechanizm „strażnika prawdy”, gdzie redakcja nie tylko informuje, ale aktywnie ocenia wiarygodność propozycji partyjnych.

Podsumowując: w obrębie pierwszych dziesięciu minut widać wyraźny priorytet redakcyjny – 13 grudnia dla TVN to przede wszystkim data rocznicy powołania rządu, a nie rocznica stanu wojennego. To wskazuje na wybór narracji ukierunkowanej na przyszłość i bieżący spór polityczny, co sprzyja ukierunkowaniu odbiorcy na ocenę efektywności obecnej władzy w kontrze do propozycji opozycji.

TV Republika – „Dzisiaj”

Wydanie wiadomości z dn. 13.12.2025 prowadziła dziennikarka Edyta Lewandowska – polska prezenterka z 28-letnim doświadczeniem m.in. w TVP. W latach 2019-2023 prowadziła główne wydanie „Wiadomości” a od 2024 prowadzi program informacyjny „Dzisiaj”⁵. Program rozpoczyna się przedstawieniem omawianych tematów – krótkimi migawkami, tak zwanymi *headlinami*, które nie tylko zapowiadają tematy, ale od pierwszej sekundy narzucają interpretację zdarzeń:

1. „Dwa lata straconych szans” – skupia się na rozliczeniu rządu Donalda Tuska w drugą rocznicę zaprzysiężenia.

Lektor: Dwa lata straconych szans. Rekordowe zadłużenie, zapas w służbie zdrowia i brak reform. Rząd Donalda Tuska na półmetku.

Jarosław Olechowski: Dwa lata bezprawia, dwa lata łamania ustaw i przepisów.

2. „Komuniści wciąż nierozliczeni” – wypowiedzi o komunistach w Polsce, ujęcia z rocznicy stanu wojennego – płonące znicze i modlitwy.

---

⁵ Portal Press.pl, *Edyta Lewandowska – biografia i kariera zawodowa*, <https://www.press.pl> [dostęp: 12.01.2026].

Lektor: Komuniści wciąż nierozliczeni. Wychowankowie i działacze komunistyczni znowu w aparacie władzy. Dziś rocznica wprowadzenia stanu wojennego. Nigdy nie zapomnimy o ofiarach.

3. „Weekend cudów Szlachetnej Paczki” – relacja z finału Szlachetnej Paczki (tzw. „Weekend Cudów”).

Lektor: Weekend cudów Szlachetnej Paczki. Nawet w trudnych czasach Polacy nie rezygnują z otwierania serc.

Reszta programu jest zdominowane przez krytyczną ocenę rządów obecnej władzy:

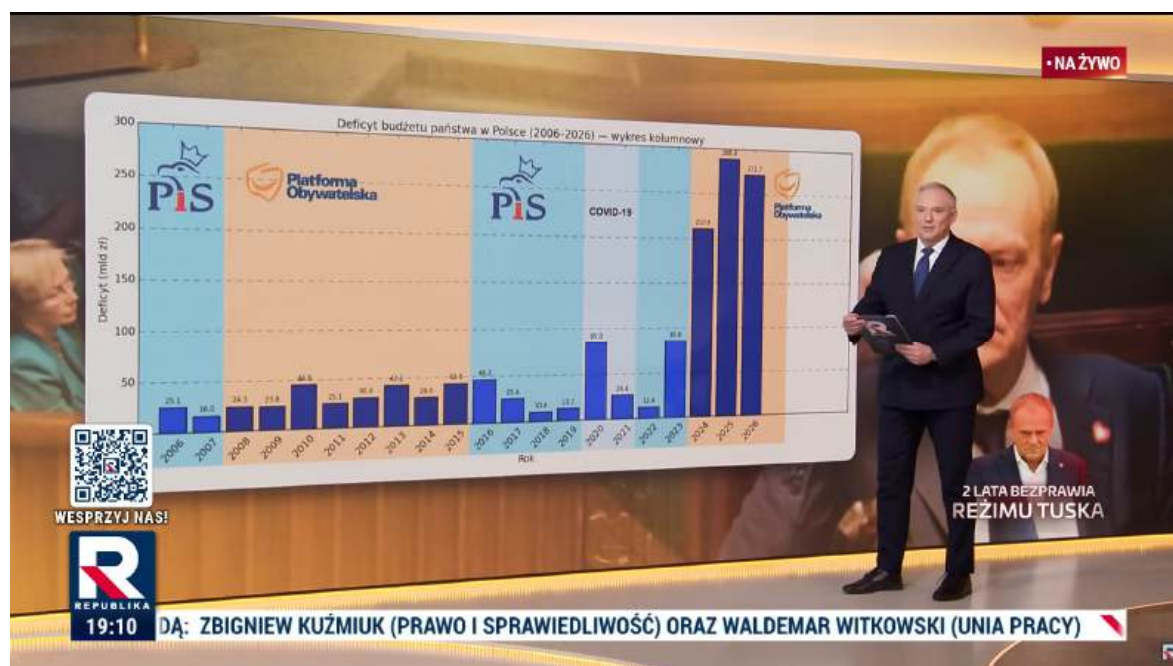
Pierwszy duży segment (autorstwa Jakuba Gajdy) skupia się na podsumowaniu rządów Donalda Tuska. Media używają tu silnie nacechowanych określeń, takich jak „łamanie prawa”, „porzucanie inwestycji” i „dramatyczne zadłużanie kraju”. Materiał punktuje problemy w ochronie zdrowia, wspominając o zamykanych oddziałach szpitalnych i deficycie w NFZ⁶. Wypowiedzi polityków opozycji (PiS) są zestawiane z archiwalnymi obietnicami premiera i byłej minister Izabeli Leszczyny, co ma wykazać ich nieskuteczność. Następnie zostało omówienie trudnej sytuacji rolników i górników w kontekście polityki unijnej (Zielony Ład, ETS2). Autor materiału twierdzi, że rząd „nie ma planu ani ludzi” do realizacji kluczowych inwestycji, takich jak elektrownie atomowe czy fabryka samochodów elektrycznych.

Cały ten segment stworzony został techniką kontrastu – przypominając archiwalne i entuzjastyczne obietnice, zestawiając je z m.in. aktualnymi obrazami zamkniętych oddziałów szpitalnych, co ma dowieść całkowitego fiaska polityki rządu. Konsekwentne używanie określenia „koalicja 13 grudnia” zamiast oficjalnej nazwy rządu ma na celu emocjonalne powiązanie obecnej władzy z datą wprowadzenia stanu wojennego, a wymienienie porzuconych inwestycji (CPK, atom, samochody elektryczne) służy budowaniu obrazu Polski jako kraju celowo pozbawianego szans rozwojowych na rzecz interesów obcych (głównie unijnych i niemieckich).

Dziesiątą minutę programu zamyka wejście Michała Rykowskiego, który przedstawia infografikę pokazującą wzrost zadłużenia w latach 2006-2026. Wizualizacja ma za zadanie dowieść, że obecny deficyt (ok. 289 mld zł w 2025 r.) jest rekordowy i obciąży przyszłe pokolenia, ma na celu to zaangażowanie emocjonalne młodszych widzów lub rodziców martwiących się o przyszłość dzieci. Natomiast prezentacja tak wysokiej kwoty, bez odniesienia się do PGB czy inflacji, ma za zadanie wywołać u widza szok i poczucie nadchodzącej katastrofy finansowej, jest to swego rodzaju manipulacja.

---

⁶ Narodowy Fundusz Zdrowia, *Sprawozdania z działalności i plany finansowe*, Warszawa, nfz.gov.pl [dostęp: 10.01.2026].

Rys 3: Wykres kolumnowy – Deficyt budżetu państwa w Polsce (2006-2026)

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji TV Republika z dnia 13.12.2025 – „Dzisiaj”

Podsumowując pierwsze dziesięć minut programu „Dzisiaj”, można stwierdzić, że Telewizja Republika tworzy skondensowany, niezwykle sugestywny obraz państwa w stanie głębokiego rozkładu. Głównym mechanizmem budowania tej opowieści jest wykorzystanie historycznej symboliki daty 13 grudnia, która służy do emocjonalnego zrównania obecnej władzy z reżimem komunistycznym. Dzięki konsekwentnemu stosowaniu etykiety „koalicja 13 grudnia” oraz zestawianiu archiwalnych obietnic polityków z drastycznymi danymi o zadłużeniu i zapaści w służbie zdrowia, stacja kreuje u odbiorcy poczucie bycia świadkiem historycznego bezprawia. Narracja ta jest prowadzona w tonie alarmistycznym, gdzie każda informacja – od dziury budżetowej po brak karetek – staje się elementem szerszego dowodu na celowe osłabianie potencjału Polski. Jednocześnie program umiejętnie przeplata te negatywne doniesienia z motywami wspólnotowymi, takimi jak Szlachetna Paczka, co pozwala budować wyraźny podział na nieudolną elitę rządzącą i moralnie zdrowy naród. W efekcie analizowany fragment nie jest jedynie serwisem informacyjnym, lecz spójnym manifestem politycznym, który ma za zadanie utrzymać widza w stanie ciągłego niepokoju i silnej mobilizacji wobec władzy, pozycjonując stację jako ostatni bastion prawdy.

TVP – „19:30”

Główne wydanie programu informacyjnego „19.30” z dnia 13 grudnia 2025 roku poprowadził Zbigniew Łuczyński⁷. Pierwsze dziesięć minut programu zostało zbudowane wokół

⁷ Portal Onet.pl, Zbigniew Łuczyński prowadzącym program „19.30”, <https://plejada.pl/newsy/zbigniew-luczynski-prowadzacym-1930-wczesniej-pracowal-w-uwadze-tvn/vxbh2m> [dostęp: 09.01.2026].

trzech głównych tematów: sytuacji na Białorusi, mobilizacji politycznej na krajowej scenie oraz kwestii bezpieczeństwa i służby wojskowej.

Program otworzył obszerny materiał dotyczący decyzji władz Białorusi o uwolnieniu części więźniów politycznych. Najwięcej uwagi poświęcono postaci Alesia Bialackiego, laureata Pokojowej Nagrody Nobla, który po ponad czterech latach spędzonych w kolonii karnej odzyskał wolność i został przewieziony do Wilna. Materiał miał wyraźnie emocjonalny charakter, pokazano zmęczenie fizyczne Bialackiego oraz jego pierwsze wypowiedzi po wyjściu na wolność.

Jednocześnie redakcja jednoznacznie zaznaczyła, że amnestia nie była gestem dobrej woli ze strony reżimu Aleksandra Łukaszenki. W materiale podkreślono, że decyzja ta była wynikiem rozmów z administracją Stanów Zjednoczonych i wiązała się ze złagodzeniem części sankcji gospodarczych dotyczących eksportu nawozów potasowych. Wypowiedzi ekspertów wskazywały, że władze w Mińsku traktują więźniów politycznych jako narzędzie negocjacyjne w relacjach z Zachodem.

Ważnym elementem tego bloku była perspektywa polska. Podkreślono, że wśród uwolnionych nie znalazł się Andrzej Poczobut, co zostało przedstawione jako szczególnie istotna informacja dla polskiej opinii publicznej. Zwrócono uwagę, że jego dalsze przetrzymywanie może być elementem presji politycznej wobec Polski.

Po materiale zagranicznym program przeszedł do tematu sytuacji politycznej w kraju. W tej części zwrócono uwagę na rosnącą aktywność partii politycznych na półmetku kadencji.

W materiale pokazano wypowiedzi przedstawicieli Polskiego Stronnictwa Ludowego, którzy zapowiadali rozpoczęcie intensywniejszych działań politycznych oraz większą obecność partii w Internecie. Podkreślono, że PSL zamierza wcześniej niż inne ugrupowania przygotowywać się do kolejnych wyborów.

Zaprezentowano również działania Prawa i Sprawiedliwości. Materiał dotyczył wewnętrznych napięć w partii oraz przedstawienia propozycji programowych, m.in. w obszarze ochrony zdrowia.

Zwrócono uwagę, że prezentacja tych pomysłów odbywa się w czasie nasilonej aktywności politycznej i ma na celu zaznaczenie obecności partii w bieżącej debacie publicznej.

W dalszej części programu poruszono temat służby wojskowej. Przypomniano, że obowiązkowa zasadnicza służba wojskowa w Polsce jest zawieszona od kilkunastu lat. Materiał odnosił się do pojawiających się publicznie wypowiedzi dotyczących ewentualnego powrotu takiej formy służby.

Przytoczono wypowiedzi ochotników, którzy podkreślali swoje motywacje do wstąpienia do wojska, m.in. poczucie obowiązku wobec państwa. Zaprezentowano także różne stanowiska instytucjonalne: przedstawiciel Biura Bezpieczeństwa Narodowego⁸ mówił

---

⁸ Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, *Zadania i struktura BBN*, <https://www.bbn.gov.pl> [dostęp: 09.01.2026].

o potrzebie zwiększenia skali szkoleń wojskowych, natomiast przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej informowali, że obecnie nie ma planów przywrócenia obowiązkowej służby wojskowej i że realizowane są szkolenia dla rezerwy.

Rys 4: Pomysły Prawa i Sprawiedliwości na reformę służby zdrowia

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji TVP z dnia 13.12.2025 – „19:30”

Podsumowując, pierwsze dziesięć minut programu „19.30” z 13 grudnia 2025 roku koncentrowało się na bieżących wydarzeniach międzynarodowych i krajowych. Układ wydania prowadził od tematu zagranicznego o wysokiej randze humanitarnej, przez mobilizację polityczną, po kwestie bezpieczeństwa i obronności. Wątek rocznicy wprowadzenia stanu wojennego nie został ujęty w pierwszych 10 minutach wydania.

TV Trwam – „Informacje Dnia”

Program „Informacje Dnia” Telewizji Trwam w wydaniu z dnia 13 grudnia 2025 roku, emitowany o godzinie 20:00, poprowadziła Ewelina Wiśniewska. Jest to serwis informacyjny nadawcy o profilu katolicko-społecznym, powiązanego ze środowiskiem Radia Maryja, w którym obok relacjonowania bieżących wydarzeń istotną rolę odgrywa perspektywa światopoglądowa oraz akcentowanie tematów ważnych dla konserwatywnej części odbiorców. W przekazie tej stacji często występuje wyraźne podkreślanie wątków tożsamościowych, roli instytucji kościelnych i ocen działań państwa w kontekście wartości, a dobór tematów bywa ukierunkowany na sprawy interpretowane jako kluczowe dla wspólnoty religijnej i narodowej⁹.

W analizowanym wydaniu pierwsze minuty programu łączą wątek rocznicowy z bieżącą polityką krajową, a sposób prowadzenia narracji opiera się na budowaniu ciągłości

⁹ Fundacja Lux Veritatis, *Media: TV Trwam – informacje o stacji*, <https://tv-trwam.pl> [dostęp: 07.01.2026].

między wydarzeniami historycznymi a współczesnymi sporami politycznymi. Sekcje poniżej opisują tematy zawarte w pierwszych 10 minutach programu.

Pierwszy temat – Obchody 44. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego

Materiał otwiera blok rocznicowy poświęcony stanowi wojennemu. Lektorka prowadzi narrację historyczną, krok po kroku przypominając, co działo się w Polsce w tamtym okresie. W tle pojawiają się wplecione fragmenty przemówienia gen. Wojciecha Jaruzelskiego, które pełnią funkcję archiwalnego kontekstu i wzmacniają „historyczny” charakter relacji.

Rys 5: Wspomnienie ogłoszenia stanu wojennego

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji TV TRWAM z dnia 13.12.2025 – „Informacje Dnia”

Narracja jest przeplatana komentarzami ekspertów: dr. Jarosława Neja oraz dr. Roberta Derewendy. Obaj występują w formie krótkich wypowiedzi (wywiad/komentarz), których rolą jest dopowiedzenie tła i uporządkowanie faktów – tj. wyjaśnienie, co się wówczas wydarzyło i jakie było znaczenie opisywanych działań. Te wejścia eksperckie są osadzone w ciągłej opowieści lektorki, a nie jako osobny, rozbudowany panel dyskusyjny.

W dalszej części segment przechodzi z historii do współczesnego kontekstu pamięci i upamiętnienia. Pokazano uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL¹⁰, podczas której odznaczenia wręcza Karol Nawrocki. Wymieniono osoby odznaczone: Michała Chmielewskiego, Piotra Kuczyńskiego oraz Magdalenę Minkszyn. W materiale pojawia się również wystąpienie ks. infułata Wiesława Kostka, który przemawia w imieniu odznaczonych oraz fragment wypowiedzi dr. hab. Karola Polejowskiego (zastępcy prezesa IPN), akcentujący, że o wol-

¹⁰ Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, *Historia miejsca przy ul. Rakowieckiej*, <https://www.muzeumrakowiecka37.pl> [dostęp: 10.01.2026].

ność trzeba walczyć i wyrażający szacunek wobec wyróżnionych oraz pamięci o wydarzeniach z okresu stanu wojennego.

Podsumowanie dwóch lat rządu Donalda Tuska

Segment poświęcono ocenie rządu premiera Donalda Tuska w formule konfrontacyjnej: władza przedstawia swoje osiągnięcia, a opozycja buduje przekaz o pogarszaniu sytuacji państwa.

W materiale pokazano nagrania, w których ministrowie opisują sukcesy rządu, przy czym lektor określa te przekazy jako propagandowe.

Następnie przytoczono wypowiedź premiera dotyczącą realizacji „100 konkretów”¹¹, zestawiając ją z tezą, że wykonano jedynie kilkanaście zapowiedzi oraz podając przykład projektu z obszaru finansów, który nie został zrealizowany.

W dalszej części pojawia się wystąpienie Jarosława Kaczyńskiego, w którym stwierdza on, że obiecano wiele, lecz nie zrobiono nic.

Kolejno wyliczane są – z perspektywy opozycji – niedociągnięcia rządu, w tym problemy ochrony zdrowia i finansów państwa; wątek finansów komentuje Jasna Iwan z Konfederacji.

Następnie pokazano wypowiedź Wojciecha Kolarskiego z Kancelarii Prezydenta, który przypomina o „siłowym przejęciu” prokuratury przez rząd, lekceważeniu Trybunału Konstytucyjnego oraz podważaniu statusu sędziów.

Rząd przedstawia kontrnarrację, ponownie wymieniając własne sukcesy.

W części dotyczącej polityki zagranicznej pokazano nagranie, w którym premier mówi o niemożności „ogrania” na arenie Unii Europejskiej; lektor łączy to z areną międzynarodową, wskazując na spotkania Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec z Kijowem i Waszyngtonem oraz podkreślając, że Polska nie uczestniczy w tych rozmowach.

Segment zamykają wyniki sondażu United Surveys dla Wirtualnej Polski, według których ponad 50% badanych negatywnie ocenia pracę rządu.

Wewnętrzne spory w partii Prawo i Sprawiedliwość

Materiał dotyczy wewnętrznego sporu w PiS i zaczyna się od zdarzenia: były premier Mateusz Morawiecki ignoruje polecenie prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego i zamiast udać się na partyjną naradę, jedzie na spotkanie z wyborcami. W przekazie pojawia się informacja, że spotkanie miało dotyczyć wewnątrzpartyjnych sporów.

Lektor ocenia, że takie wystąpienie może zaognić podział w partii. Wskazuje też, że w ostatnim czasie widoczny jest podział na dwie frakcje: jedną skupioną wokół Mateusza Morawieckiego, a drugą wokół Jacka Sasina.

Dalej podkreślono, że konflikty miały zostać wyjaśnione na komitecie partii, jednak Morawiecki, Beata Szydło i Daniel Obajtek udali się w tym samym czasie na spotkanie z wyborcami mimo publicznego wezwania Kaczyńskiego.

---

¹¹ Koalicja Obywatelska, *100 konkretów na pierwsze 100 dni rządów*, archiwum programu wyborczego 2023, <https://100konkretow.pl> [dostęp: 11.01.2026].

Rys 6: Były premier Mateusz Morawiecki

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji TV TRWAM z dnia 13.12.2025 – „Informacje Dnia”

W materiale pojawia się komentarz Tobiasza Bocheńskiego, wiceprezesa PiS, który mówi, że „wszystkie osoby, dla których przyszłość PiS jest ważna, będą w tym budynku obradowały”, czyli uczestniczyły w naradzie partyjnej.

Pokazano też wypowiedź Morawieckiego ze spotkania z wyborcami, w której stwierdza, że najważniejsza jest jedność. Następnie przytoczono komentarz Jasnej Iwan z Konfederacji, która mówi, że nie będą ubolewać nad konfliktami w PiS.

Z drugiej strony pojawia się komentarz Anity Kucharskiej-Dziedzic z Lewicy, według której Morawiecki nie chce być „kozłem ofiarnym” PiS i nie chce brać odpowiedzialności za błędy i afery jego rządów.

W materiale pojawia się także wypowiedź Radosława Fogla z PiS: lektor relacjonuje, że Fogiel mówi o sporach jako zjawisku naturalnym w polityce, natomiast w samym wywiadzie Fogiel stwierdza, że spory są próbą przykrycia tego, co dzieje się w Polsce.

Segment kończy wypowiedź Mariusza Błaszczaka, który mówi o ponownej naradzie PiS, gdzie konflikty mają zostać rozstrzygnięte wewnętrznie, a nie publicznie.

Podsumowanie „Informacji Dnia”

W pierwszych dziesięciu minutach programu zastosowano układ łączący temat rocznicowy z bieżącą polityką. Otwarcie o charakterze historycznym pełni funkcję wprowadzenia i ustawienia tonu, po którym następują dwa segmenty prowadzone w logice konfliktu i konfrontacji stanowisk.

Stan wojenny: segment ma głównie charakter informacyjno-kontekstowy. Dominuje przypomnienie wydarzeń i ich tła, bez silnego nacisku na bieżące spory polityczne.

Rządy premiera Tuska: przekaz jest wyraźniej interpretacyjny. Widoczne są elementy wartościowania i zestawiania narracji rządu z krytyką opozycji, co sprzyja kierowaniu odbiorcy ku określonej ocenie.

Wewnętrzny spór w PiS: segment ma charakter mieszany, ale z silnym ukierunkowaniem na konflikt. Akcent pada na dynamikę sporu oraz jego znaczenie, a nie wyłącznie na neutralne relacjonowanie faktów.

Podsumowując, program łączy część bardziej informacyjną z częściami bardziej nastawionymi na interpretację. W miarę upływu czasu ciężar przekazu przesuwają się z wyjaśniania i kontekstu na interpretację i sugerowanie wniosków dotyczących bieżącej polityki, a dodatkowo należy uwzględnić, że odbiorca często lepiej zapamiętuje treści pojawiające się pod koniec analizowanego fragmentu.

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza przekazu głównych wydań wiadomości z dnia 13 grudnia 2025 roku potwierdza tezę o fundamentalnych różnicach w postrzeganiu misji informacyjnej przez badanych nadawców. Zestawienie materiałów pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

Dychotomia tematyczna: stacje o profilu liberalnym (TVN) oraz częściowo publicznym skoncentrowały się na bieżącym sprawstwie politycznym i jubileuszu rządu, traktując rocznicę 13 grudnia jako tło dla współczesnych procesów demokratycznych. Z kolei nadawcy o profilu konserwatywnym (TV Republika, TV Trwam) nadały priorytet polityce historycznej, wykorzystując rocznicę stanu wojennego do budowania analogii z sytuacją bieżącą.

Techniki ramowania: zidentyfikowano wyraźne różnice w stosowaniu technik *framingu*. W przypadku TVN dominowało ramowanie sukcesu i modernizacji, podczas gdy w stacjach konserwatywnych dominowała narracja martyrologiczna i przestroga przed autorytaryzmem.

Rola mediów w kreowaniu polaryzacji: sposób doboru ekspertów oraz nacechowanie emocjonalne pasków informacyjnych wskazują, że media w Polsce przestały pełnić funkcję neutralnego przekazywacza informacji, stając się aktywnymi uczestnikami i arbitrami sporu politycznego.

Podsumowując, analiza dowiodła, że ten sam dzień kalendarzowy może funkcjonować w przestrzeni medialnej jako dwa zupełnie różne wydarzenia socjopolityczne, w zależności od przyjętej linii redakcyjnej nadawcy.

Bibliografia

1. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, *Zadania i struktura BBN*, <https://www.bbn.gov.pl> [dostęp: 09.01.2026].
2. Fundacja Lux Veritatis, *Media: TV Trwam – informacje o stacji*, <https://tv-trwam.pl> [dostęp: 07.01.2026].
3. Koalicja Obywatelska, *100 konkretnych na pierwsze 100 dni rządów*, archiwum programu wyborczego 2023, <https://100konkretow.pl> [dostęp: 11.01.2026].

4. Komitet Noblowski, *The Nobel Peace Prize 2022: Ales Bialiatski*, <https://www.nobelprize.org> [dostęp: 09.01.2026].
5. Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, *Historia miejsca przy ul. Rakowieckiej*, <https://www.muzeumrakowiecka37.pl> [dostęp: 10.01.2026].
6. Narodowy Fundusz Zdrowia, *Plan finansowy na lata 2024-2025*, <https://www.nfz.gov.pl> [dostęp: 10.01.2026].
7. Narodowy Fundusz Zdrowia, *Sprawozdania z działalności i plany finansowe*, Warszawa, <https://www.nfz.gov.pl> [dostęp: 10.01.2026].
8. Portal Onet.pl, *Zbigniew Łuczynski prowadzącym program „19.30”*, [<https://plejada.pl/newsy/zbigniew-luczynski-prowadzacym-1930-wczesniej-pracowal-w-uwadze-tvn/vxbh2m9>] [dostęp: 09.01.2026].
9. Portal Press.pl, *Edyta Lewandowska – biografia i kariera zawodowa*, <https://www.press.pl> [dostęp: 12.01.2026].
10. Portal Wirtualne Media, *Diana Rudnik w „Faktach” TVN – sylwetka*, <https://www.wirtualne.media.pl> [dostęp: 10.01.2026].
11. Stowarzyszenie Wiosna, *Historia i misja Szlachetnej Paczki*, <https://www.szlachetna.paczka.pl> [dostęp: 11.01.2026].

Dane kontaktowe

Aleksandra Rutkowska, ar319880@student.polsl.pl

Antoni Woźniak, aw319897@student.polsl.pl

Grzegorz Wengrzik, gw319896@student.polsl.pl

Martyna Florkiewicz, mf319892@student.polsl.pl

Szymon Olczyk, so319915@student.polsl.pl